

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectvra Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

2. Vectis Rostratus-Consuetudo praua inducens & roborans vsum
inebriandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](#)

ARTICULUS II.

VECTIS ROSTRATVS.

Consuetudo prava inducens & roborans usum inebriandi.

PRIMVS Vectis rostro suo munitus est consuetudo popularis, qua solent pessimi Architecti DEI Verbum, legemque immobilem convellere. Nemo dubitare potest, esse DEI Verbum, quod habetur apud Isaiam Prophetam: (a) *V&a qui consurgitis mane ad ebrietatem sectandam, & potandum vsque ad vesperam, ut vino astuetis.* Item *V&a qui potentes estis ad bibendum vinum, & viri fortes ad misericordiam ebrietatem.* Cui v&a, cuius patri v&a, curixa, cui souea, cuius caussa vulnera, cui suffusio oculorum, nonne his, qui commorantur in vino, & student calicibus epotandis? (b) *Verbū DEI est: Neque fornicarii, neque fures, neque auari, neque ebriosi, neque mendaci, neque rōpates regnum DEI possidebunt.* (c) *Habetur ne haec sum legum minarum, decretorum DEI ratio, si tempus spectes, in Bacchanalibus, Saturnalibus, Martinalibus prandij, cœnæ, symposiorum?* Si loca, in triuijs, tabernis, popinis? si personas, à sacris, profanis; à viris, iuuenibus, adolescentibus: adde, à pueris. ac penè infantibus. Nulla habetur: liberè proloquendum est: omnes sancti (si non singulos generum, sed genera singulorum consideres) qualibet opportunitate, quantum valent, bibunt, potant, hauriunt. Qui ad potandum fortissimus, illi indicatur honoratissimus: aut vice versa. Hæc ars in pueritia discitur, in adolescentiâ exercetur in virili ætate perficitur. At nulla te Diuinorum præceptorum severitas, nullæ sacrarum Scripturarum minæ, nulla mouet Legem semel sanctæ, nunquam abolendæ reuerentia?

(a) *I cap. v. xi.* (b) *Prov. xxiii. 29. 30.* (c) *I. Corin. vi. 19. confundendo prava.*

FATEOR, inquit M. Bibulus, doctus à Pseudo-politico, legem esse diuinam, sed consuetudine apud nos contrarium introductum videmus. Secundum consuetudinem patriam vivitur. Ego mores meos ad eandem compono, memor illius diverbii, quod vncialibus litteris ante cœnaculum cuiuslibet culpendum esset:

Cum fueris Romæ, Romano viuito more,

Cum fueris alibi viuito sicut ibi.

quodque grauissimum Præsumem Hipponensem usurpare non piguit saepius. (a) Consuetudo vim legis obtinerē solet, quid me excrucias, Theologe? Magna est hæc, perniciosa, & merito profliganda deceptio, cuius, præter Serpentem-vecstem, (quomodo Leviathanam cognominat Isaías Propheta) ignorantia, seu improbitas Pseudo-politicorum sunt magistri. In confessio est apud bonos Theologos, & LL. peritos.

PRIMÒ. Nullam consuetudinem habere vim contra legem naturalem. Quod docet S. Thomas p. secundæ quæst. xcviij. art. tertio ad primum: & satis constat ex cap. vlt. de consuet. vbi id Doctores & Glossa confirmar. Quoniam, quod lex naturæ iubet aut vetat, est per se bonum, aut per se malum. Quocirca, hominum usu aut consuetudine tolli, vel abrogari nequit. Quamobrem, consuetudo contra legem naturalem inducta, vocatur in Jure civili, *consuetudo contra bonos mores: & Abusus: in Jure Canonico, corruptela.* Est autem Ebrietas juri naturali contraria.

SECUNDO. In legem Divinam Consuetudini potestatem non esse ullam. Quod iidem Doctores assertunt. Si quidem lex Divina à Deo est lata, ut servetur ab omnibus. Itaque, quemadmodum non potest humana legē

Tt 2

tollī,

(a) S. August. epist. 138. cap. 9. (b) Epist. 113. ad Iannar.

tolli, sic nec consuetudine, quæ mera est corruptela, si Legi diuinæ aduersetur. Iam verò legi diuinæ aduersatur, & eadem prohibetur Ebrietas, de quâ agimus quam nullus consuetudo ita afficiet, ut peccatum non sit. & æterni hominem non priuet beatitudine. Quoniam, Cælum & Terra transibunt: Verba autem Dei non præteribunt.

TERTIO. In confessio est, consuetudinem esse debitur rationabilem, ac naturæ consentaneam: qualis non est abominanda Ebriosorum. Idem iudicium esto de toto alijs peruersis, & exitialibus consuetudinibus: liberissimus alterius famam denigrandi: sacrati Ordinis viris, ac Religiosis mendaciter crimina imponendi: aduersarium ad singulare certamen prouocandi, duellandi, &, si soferat, instar canis contrucidandi.

ARTICVLVS III.

VECTIS FERRATVS.

Consuetudo popularis violandi ieunium Quadragesimale Ecclesiasticum.

Hoc vtuntur pluriimi ad transportandum à se Legi Martis Ecclesiæ de abstinentiâ à carnibus, & ieuno quadraginta diali. De quo monendisunt, qui obligantur, antequam primis diebus illam violent. Attende.

IEIVNIVM *Quadragesimale* initium sumit ab hora duo decimâ noctis, quæ consequitur diem Martis huius hebdomadæ. Itaque qui tunc, & post illam, ea nocte carnis vesceretur, violaret *Quadragesimam* huius anni, quoad abstinentiam à carnibus. qui comederet pisces vel alia esculenta sumeret, violaret *Ieunium quadragesimale*, quoad præscriptum vnicę refectionis certo tempore.